

รายงานที่ ๑๐๒๒/๒๕๕๘ เรื่อง การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีกิจกรรมการรับน้องใหม่ของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งละเมิดสิทธิมนุษยชน

● ประเด็นร้องเรียน

ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่า มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งอนุญาตให้มีการซ้อมเชียร์และรับน้องใหม่ โดยไม่ให้มีการพัก ไม่ให้ดื่มน้ำ ไม่ให้รับประทานอาหาร ซึ่งผู้ร้องเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง และเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน จึงขอให้ตรวจสอบ

● ผลการพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาคำร้องแล้วเห็นว่า กิจกรรมรับน้องใหม่และการประชุมเชียร์ตามกรณีคำร้องเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และเป็นการแทรกแซงความเป็นส่วนตัวและลบลู่เกียรติโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมติการระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ข้อ ๑๗ จึงเห็นควรกำหนดมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทุกคน สโมสรนักศึกษา และนักศึกษารุ่นพี่ได้ตระหนักถึงการรับน้องด้วยการเคารพสิทธิและเสรีภาพของบุคคล และได้ตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสถาบันการศึกษาและตัวนักศึกษาเอง

(๒) ให้มหาวิทยาลัยตรวจสอบและติดตามการทำกิจกรรมรับน้องใหม่และการประชุมเชียร์เพื่อป้องกันมิให้เกิดมีการละเมิดสิทธิของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการรับน้อง

(๓) ในกรณีที่มีปรากฏว่ามีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิของนักศึกษา หรือการกระทำผิดกฎหมาย มหาวิทยาลัยต้องพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายโดยเด็ดขาด

(๔) ในการจัดกิจกรรมรับน้องควรให้สิทธิกับนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมในการปฏิเสธไม่เข้าร่วมในกิจกรรมที่อาจมีการสุ่มเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนได้

(๕) กรณีตามคำร้องเรียนและกรณีที่เป็นข่าวเกี่ยวกับการรับน้องใหม่ที่อาจสุ่มเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแล ควรมีมาตรการเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดมีการละเมิดสิทธิมนุษยชน

● ผลสำเร็จ/ความก้าวหน้าในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๑) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ประสานมหาวิทยาลัยพิจารณาดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งมหาวิทยาลัยได้ชี้แจง ดังนี้

(๑.๑) มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน เพื่อรายงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๑.๒) มหาวิทยาลัยได้พิจารณาดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาในกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ โดยดำเนินมาตรการควบคุม ได้แก่ การจัดทำประกาศมหาวิทยาลัยรื่องนโยบาย และมาตรการในการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ และซักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติตามประกาศฯ แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมกิจกรรม และจัดทำแบบฟอร์มแสดงความยินยอมในการทำกิจกรรม ฯลฯ

(๒) มหาวิทยาลัยที่ถูกร้องได้ดำเนินการตามมาตรการแก้ไข ดังนี้

(๒.๑) ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาเข้าใจถึงการจัดกิจกรรมรับน้องและให้สำนักงานพัฒนานักศึกษาจัดอบรมเกี่ยวกับกิจกรรมรับน้อง

(๒.๒) ให้มหาวิทยาลัยตรวจสอบการทำกิจกรรมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน

(๒.๓) จัดทำข้อบังคับเกี่ยวกับการรับน้อง ซึ่งเป็นข้อบังคับว่าด้วยวินัยนักศึกษาใหม่

(๒.๔) ให้สิทธิกับนักศึกษาใหม่ในการปฏิเสธไม่เข้าร่วมในกิจกรรมรับน้องที่อาจมีการสุ่มเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนได้

(๒.๕) ให้คณะกรรมการวินัยนักศึกษาดำเนินการทางวินัยกรณีนักศึกษาฝ่าฝืนกฎระเบียบ

(๓) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๓.๑) จัดโครงการนำร่องให้ความรู้ด้านการส่งเสริมเคารพสิทธิผู้อื่นในโรงเรียนประจำปี

(๓.๒) กำหนดหลักสูตรด้านสิทธิมนุษยชนไว้ในหลักสูตรแกนกลางสาระที่ ๒ หน้าที่พลเมืองวัฒนธรรม

(๓.๓) จัดทำประกาศแบ่งส่วนราชการโดยจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน